

रुग्णांचे हक्क व जबाबदाऱ्या

महाराष्ट्र नर्सिंग होम रजिस्ट्रेशन
कायदा आणि शासनाने जाहीर
केलेली 'रुग्ण हक्क सनद'
व नियम समजून
घेऊयात...

संदर्भ - महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग वेबसाईट,
<https://arogya.maharashtra.gov.in/Site/Uploads/GR/Maharashtra%20Nursing%20Home%20s%20>

आजार, तपासण्या,
काळजी, उपचार,
परिणाम, अपेक्षित
खर्चाची पुरेशी

माहिती मिळण्याचा हक्क

उपचार व सुविधांच्या
दरांची
माहिती
मिळण्याचा हक्क

हॉस्पिटलच्या
मुख्य दर्शनी
भागात दरपत्रक
ठळकपणे लावणे.

रुग्णांच्या नोंदी,
केसपेपर,
तपासण्यांचे

सविस्तर बिले व रिपोर्ट्स

मिळण्याचा हक्क

माहिती,
रेकॉर्ड्सह

सेकंड ओपिनियन घेण्याचा हक्क

रुग्ण एचआयव्ही
पॉझिटिव्ह
असल्यास

भेदभावरहित उपचाराचा आणि वागणुकीचा हक्क

पुरुष डॉक्टर,
महिला पेशंटची
शारीरिक तपासणी
करताना

स्त्री कर्मचारी

अथवा नातेवाईक
सोबत असणे

तातडीच्या वेळी
रुग्णाच्या आर्थिक
क्षमतेचा विचार न
करता प्राधान्याने
जीवित रक्षणासाठी

तातडीच्या उपचाराचा हक्क

कुठल्याही
कारणास्तव

मृतदेह अडवू नये

फी दिली नाही म्हणून
रुग्णाला ताब्यात
ठेवू शकत नाही.

रुग्णाची गोपनीयता,
खासगीपणा व

मानवी प्रतिष्ठा जपली

जाण्याचा हक्क

रुग्णाला नोंदवहीत
तक्रार लिहिण्याचा
हक्क, तक्रार निवारण
अधिकाऱ्यांकडे

तक्रार करण्याचा

हक्क

धर्म, वंश, वय, भाषा,
लिंग (ट्रान्सजेंडरसह),
लैंगिक विविधता,
भौगोलिक / सामाजिक
ओळख या आधारे

रुग्णासोबत भेदभाव

केला जाणार नाही.

विशिष्ट चाचण्या /
उपचारापूर्वी

(उदा. शस्त्रक्रिया,
किमोथेरेपी इ.)

संपूर्ण माहिती देऊन

रुग्ण किंवा नातेवाईकाची संमती

घेण्यात यावी.

हॉस्पिटलमधील

सेवा देणाऱ्या सर्व

डॉक्टरांची माहिती

(नाव, शिक्षण, नोंदणी
क्रमांक व त्याची वैधता)

स्वागत कक्षाजवळ

ठळकपणे

दिसेल अशी लावणे.

रुग्णाची जबाबदारी

- आरोग्याशी संबंधित सर्व माहिती देणे.
- तपासणी आणि उपचारादरम्यान डॉक्टरांना सहकार्य करणे.
- सर्व सूचनांचे पालन करणे.

साथी हेल्पलाईन

9422 328578

सोमवार ते शुक्रवार
सकाळी १० ते
सायं ६ पर्यंत

f SATHI Pune @SATHI_Pune SATHI PUNE SATHI.Pune sathicehat.org

प्रकाशक - साथी
फ्लॅट नं. ३ व ४, अमन-ई टेरेस सोसायटी,
डहाणूकर कॉलनी, कोथरूड, पुणे-३८

Email : sathicehat@gmail.com | www.sathicehat.org
मुद्रण - एन.आर.एंटरप्रायझेस

जानेवारी | २०२४

रुग्णाची जबाबदारी

- डॉक्टर आणि इतर वैद्यकीय कर्मचाऱ्यांच्या प्रतिष्ठेचा मान ठेवणे, आदर करणे.
- कधीही हिंसेचा अवलंब न करणे.
- रुग्णालयाची सहमती झालेली फी वेळेत भरणे.

तक्रार निवारण कक्ष
किंवा अधिकाऱ्यांना
तुमची

तक्रार सोडवण्यासाठी संपर्क करा.

अधिकारी पद :

- ◆ शहर- वैद्यकीय अधिकारी, म.न.पा.
- ◆ ग्रामीण- जिल्हा वैद्यकीय अधिकारी, जिल्हा परिषद